

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändring av 13 § landskapslagen om hälso- och sjukvården

1996-97

nr 7

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att landskapslagen om hälso- och sjukvården ändras så att ett nytt betalningssystemet för Gullåsen införs. Kostnaderna för vården skall erläggas av kommunerna enligt en fastprismodell och storleken på avgiften skall vara kopplad till kostnaderna för den kommunala åldringsvården. Förslaget anknyter till budgetförslaget för år 1997.

Lagen föreslås träda i kraft så fort som möjligt, och tillämpas från budgetåret 1997.

MOTIVERING

1. Gällande lagstiftning

Genom en reform år 1993 övertog landskapet ansvaret för hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Enligt 4 § landskapslagen om hälso- och sjukvården (60/93) skall hälso- och sjukvårdsmyndigheten (ÅHS) tillhandahålla den hälso- och sjukvård som landskapet har ansvaret för. Till ÅHS' uppgifter hör även att tillhandahålla åldringssjukvård.

När den ovannämnda lagen antogs gjordes bedömningen att åldringssjukvården hörde nära samman med den kommunala socialvården. Därför stadgas i 13 § att kommunerna skall bära kostnaderna för den åldringssjukvård som ÅHS tillhandahåller. Kommunernas ersättningskyldighet gäller driftskostnaderna, och patientavgifterna räknas respektive hemkommun tillgodo.

2. Åldringsvården och åldringssjukvården i landskapet

Åldringsvården utgör en del av socialvården och är en kommunal angelägenhet. En av målsättningarna inom åldringsvården är att den, med tanke på åldringarnas bästa, i största möjliga utsträckning skall ske i hemkommunen. Därför bör kommunerna stimuleras till att bygga ut de inrättningar för åldringsvård som finns i hemkommunerna.

När det gäller inrättningar för åldringssjukvård är kraven högre vad beträffar personalens kompetens och inrättningens utrustning än inom den allmänna åldringsvården. Därför kan inte all åldringsvård ordnas inom hemkommunen. Gullåsen är för närvarande den enda inrättning där åldringssjukvård bedrivs. Målet är att en åldring endast skall behöva lämna kommunen i de fall att den medicinska expertisen bedömer att vederbörande bör behandlas på Gullåsen.

Den nuvarande utdebiteringen av kostnaderna för vård vid Gullåsen sker i enlighet med de verkliga kostnaderna och påförs till fullt belopp patienternas hemkommuner. Detta har från kommunalt håll uppfattats som orättvist, eftersom vården vid Gullåsen utgör en kombination av åldringsvård och sjukvård.

3. Förslaget innehåll

Betalningssystemet för vården vid Gullåsen föreslås ändrat så att kommunerna betalar en fast avgift per vård dygn. Avgiften skall räknas ut på basen av den genomsnittliga kostnaden för vård vid Trobergshemmet och De Gamlas Hem. Den förstnämnda inrättningen drivs av Mariehamns stad och den sistnämnda av ett kommunal-

förbund. Till denna genomsnittliga kostnad skall läggas en förhöjning om 35 %. Avgiften skall fastställas årligen och på förhand, och vid beräkningen skall användas det senast fastställda bokslutet för de båda kommunala inrättningarna. Det betyder att man för år 1997 använder bokslutsuppgifter från år 1995. För att göra underlaget från de båda inrättningarna jämförbart skall inte kalkylerade räntor och avskrivningar beaktas för Trobergshemmet.

Förhöjningen om 35 % är avsedd att dels kompensera att beräkningarna bygger på två år gamla uppgifter och dels utgöra en ersättning för den i genomsnitt högre vårdintensiteten vid Gullåsen jämfört med de kommunala inrättningarna.

Patientavgifter och andra ersättningar som uppbärs av patienterna skall liksom tidigare räknas respektive hemkommun tillgodo, så att man från den ersättning som varje kommun skall erlagga drar bort de avgifter och ersättningar som erlagts av patienter från den kommunen.

4. Förslagets ekonomiska och organisatoriska verkningar

Den ekonomiska effekten av förslaget blir att en del av kostnaderna för åldringssjukvården överförs från kommunerna till landskapet. År 1995 var den genomsnittliga kostnaden per vårddygn vid De Gamlas Hem och Trobergshemmet 452,83. Inklusive förhöjningen om 35 % ger det en fast avgift på 611 mark per vårddygn, som alltså är den avgift som kommer att gälla för år 1997. Storleken på kostnadsöverföringen från kommunerna till landskapet blir beroende av antalet vårddygn och patientavgifternas storlek. En kalkyl med siffror från år 1995 som underlag visar på en minskning av kommunernas kostnader med nästan 1,8 miljoner mark, vilket alltså betyder en motsvarande ökning av landskapets kostnader. Genom att på det sätt som här föreslås koppla ihop kostnaderna för åldringssjukvården med kostnaderna för den kommunala åldringssjukvården kan landskapet framdeles inte direkt pålägga kommunerna ökade utgifter för den vård som sker på Gullåsen.

Lagförslaget leder inte till några organisatoriska förändringar.

5. Beredningsarbetet

Den arbetsgrupp med representanter från landskapet och kommunerna som har diskuterat budgetfrågor för år 1997 enades om att betalningssystemet för Gullåsen skall förändras till en fastprismodell.

Beredningen av lagförslaget har utförts som tjänstemannauppdrag vid lagberedningen.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag:

LANDSKAPSLAG
om ändring av 13 § landskapslagen om hälso- och sjukvården

I enlighet med lagtingets beslut
ändras 13 § 1 mom. landskapslagen den 19 oktober 1993 om hälso- och sjukvården (60/93) som följer:

13 §

Kommunerna är skyldiga att ersätta landskapet för de kostnader som landskapet förorsakas genom den åldringssjukvård som hälso- och sjukvårdsmyndigheten tillhandahåller. Ersättningen skall erläggas som en fast avgift per vårddygn. Avgiftens storlek fastställs årligen på förhand som den genomsnittliga kostnaden för vård vid Trobergshemmet och De Gamlas Hem, med en förhöjning om 35 %. Vid beräkningen av den genomsnittliga kostnaden används senast fastställda bokslut för nämnda inrättningar. Avgiften, till den del den inte täcks med avgifter och andra ersättningar som uppbärs av patienten, betalas av patientens hemkommun.

Denna lag träder i kraft den
Denna lag tillämpas från budgetåret 1997.

Mariehamn den 14 november 1996

L a n t r å d

Roger Jansson

Föredragande ledamot

Bengt Häger

LANDSKAPSLAG
om ändring av 13 § landskapslagen om hälso- och sjukvården

I enlighet med lagtingets beslut
ändras 13 § 1 mom. landskapslagen den 19 oktober 1993 om hälso- och sjukvården
(60/93) som följer:

Gällande lydelse

13 §

Kommunerna är skyldiga att ersätta landskapet för de kostnader som landskapet förorsakas genom den åldringssjukvård som hälso- och sjukvårdsmyndigheten tillhandahåller. Kostnaderna, till den del de inte täcks med avgifter och andra ersättningar som uppbärs av patienterna, betalas av patientens hemkommun.

Kommunernas ersättningsskyldighet enligt 1 mom. gäller endast för kostnader som utgör driftskostnader.

Föreslagen lydelse

13 §

Kommunerna är skyldiga att ersätta landskapet för de kostnader som landskapet förorsakas genom den åldringssjukvård som hälso- och sjukvårdsmyndigheten tillhandahåller. **Ersättningen skall erläggas som en fast avgift per vård dygn. Avgiftens storlek fastställs årligen på förhand som den genomsnittliga kostnaden för vård vid Trobergshemmet och De Gamlas Hem, med en förhöjning om 35 % Vid beräkningen av den genomsnittliga kostnaden används senast fastställda bokslut för nämnda inrättningar. Avgiften, till den del den inte täcks med avgifter och andra ersättningar som uppbärs av patienten, betalas av patientens hemkommun.**

Kommunernas ersättningsskyldighet enligt 1 mom. gäller endast för kostnader som utgör driftskostnader.